

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Maximi Tyrii Dissertationes

Maximus <Tyrius>

Lipsiae, 1774

XVI. 28. Vtrum disciplinae sint reminiscentiae.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51003](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51003)

ΛΟΓΟΣ ΙΣΤ΄.

Εἰ αἱ μαθήσεις ἀναμνήσεις ο.

Ἄφικετό ποτε Ἀθήναζε Κρής ἀνὴρ ρ, ὄνομα Ἐπιμενίδης, κομίζων λόγον, ἔτωσὶ ῥηθέντα ς, πιστεύεσθαι χαλεπόν· Ἐν τῷ Διὸς τῷ Δικταίῳ τῷ ἀντρά κείμενος

DISSERTAT. XVI.

Vtrum disciplinae sint reminiscendae.

Cretensis quidam Athenas olim venit, Epimenides nomine, qui Atheniensi populo mira quaedam, nec admodum creditu facilia, adferebat: Se, cum aliquando clara luce in Dictaei

DISSERT. XVI. vulgo XXVIII.

ο Ἐἰ αἱ μαθήσεις ἀναμνήσεις.] Disciplinas esse reminiscendas statuit Plato, quem fuisse redarguunt Tertullianus de Anima cap. XXIV. et Arnobius lib. II. pag. 75, seqq. Quo modo tamen factum, ut in hanc sententiam delaberetur, Tullii verbis, licet paullo prolixioribus, exponam. *Animus habet, inquit ille, Tusc. I. 24. primum memoriam, et eam infinitam, rerum innumerabilium; quam quidem Plato recordationem esse vult superioris vitae. Nam in illo libro, qui inscribitur Menon, pusionem quendam Socrates interrogat quaedam geometrica de dimensione quadrati. Ad ea sic ille responderet, ut puer; et tamen ita faciles interrogationes sunt, ut gradatim respondens eodem perueniat, quo si geometrica didicisset. Ex quo effici vult Socrates, ut discere nihil aliud sit, nisi recordari. Quem locum multo etiam accuratius explicat in eo sermone, quem ha-*

buit eo ipso die, quo excessit e vita: docet enim quemuis, qui omnium rerum rudis esse videatur, bene interroganti respondentem declarare, se non tum illa discere, sed reminiscendo recognoscere etc. Ex hac ratiocinatione colligebat εἰνὸς πα ἡμῶν τὴν ψυχὴν, περιῖν ἐν τῷδε τῷ ἀνθρώπῳ εἶδει γενέσθαι, adeoque sempiternum fuisse. Vide Phaedonem §. 16. 17. 18. et Menonem pag. 18. 19,

Sectio α.

ρ Ἀθήναζε Κρής ἀνὴρ.] Hunc ordinem verborum dant Reg. et Harl. vulgo ἀνὴρ Κρής Ἀθήναζε.

ς λόγον, ἔτωσὶ ῥηθέντα.] Ὀυτωσὶ ponitur pro *nude*, sine vlla probatione vel examine, negligerter, obiter. sic XXVIII. 2. τῷ ἔτωσὶ ἀκούσαντι, simpliciter audienti. XXXVIII. 4. ἔτωσὶ φάυλως ὑπέπας; vbi singula sunt Diminutiva. Aristides Panath. p. 161. ed. Iebb. ἔξαθεν ἔτωσὶ σκοπῶν. vide et eundem p. 93. et Pla-

ὑπνω βαθεῖ ἔτη συχνά¹, ὄνας ἔφη ἐντυχεῖν αὐτὸς θεοῖς καὶ θεῶν λόγοις, καὶ ἀληθεία, καὶ δίκη².

Dictaei Iouis antrum secessisset, multos ibi annos alto sopore oppressum fuisse, Deosque in somnis vocesque eorum usurpasse,

et Platonem de *Repub.* lib. VII. ubi quaerenti Socrati, ἀλλὰ γὰρ τί ἔχεις etc. respondet Glaucō, ἐκ ἔχω γ', ἔφη, νῦν γ' ἔτῳσι. in praesens, ex tempore, sine consideratione. Vide et Iul. Polucem Praefat. lib. IX. M.

1 Ἐν τῷ Διὸς τῷ Δικταίῳ τῷ ἄνθρωπῳ κείμενος ὑπνω βαθεῖ ἔτη συχνά,] Vulgo ἡμέρας ἐν Δικταίῳ Διὸς τῷ ἄνθρωπῳ κείμενος, vnde Dan. Heinsius scribebat ἡρέμα ἐν Δικταίῳ Διὸς etc. Codices autem sic plane dant, vt edidi. Epimenidis vero somnum memorant plurimi. Scholiastes ad Luciani Timonem p. 3. τὸν Ἐπιμενίδην λέγουσι ξ' ἔτη ὑπνωσάμ. Suidas in Ἐπιμενίδῃς. Οὗτος ἔζησεν β' ἔτη, τὰ δὲ ξ' ἔκαθεύδησεν: quae verba descripsit Apostolus Cent. VIII. 84. sed repouendum, τὰ δὲ ξ' ἔκαθεύδησεν. Inter auctiores tamen de annorum numero non conuenit, vt patet ex iis, quae collegere Iohan. Meursius ad Apollonii Dyscoli cap. I. et Aeg. Menagius ad Laertii I. 109.

Ibid. Ἐν τῷ Διὸς etc.] Vulgatae Editt. praepouunt vocem ἡμέρας, quam in hac omiffam video, cum eam non agnoscant Mss. Fieri potest vt in aliis Codicibus, et ex Prima Ἐκδόσει, fuerit μέσης ἡμέρας ἐν τῷ Διὸς etc. ecce enim Diog. Laertius scri-

bit de Epimenide: ἕτος ποτὲ πεμφθεὶς παρὰ τῷ πατρὸς εἰς ἀγρὸν ἐπὶ πρόβατον, τῆς ὁδοῦ ΚΑΤΑ ΜΕΣΗΜΒΡΙΑΝ ἐκκλίνας, ὑπ' ἄνθρωπῳ τινὶ κατεκοιμήθη ἑπτὰ καὶ πενήκοντα ἔτη. Non adeo vero vsitatus ordo Verborum, ἐν τῷ Διὸς τῷ Δικταίῳ τῷ ἄνθρωπῳ, pro, ἐν τῷ τῷ Διὸς τῷ Δικταίῳ ἄνθρωπῳ tamen si idem ordo iterum occurreret XXXVII. 1. Caeterum hoc Epimenidis vaniloquium et mendacitatem tetigit forte D. Paulus Epist. ad Tit. I. 12. Ἰδιος αὐτῶν προφήτης, proprius Cretensium mendacium propheta: utpote ipse mendacissimus. ob quam rationem, post adductum ex Illo versum, addit, αὐτῆς ἡ μαρτυρία ἐστὶν ἀληθῆς. quasi dixisset, licet in caeteris vanissimus sit et futilissimus Epimenides, tamen testimonium hoc de Cretensibus verum est. M.

2 θεοῖς καὶ θεῶν λόγοις, καὶ ἀληθεία, καὶ δίκη.] Melius putarem θεῶν ἐγγόνοις. ita infra sect. 9. θεοῖς καὶ θεῶν ΠΑΙΣΙ' συγγηνομένη. Diff. XIX. ὃν τὸν μὲν νέμονται θεοὶ καὶ θεῶν ΠΑΪΔΕΣ. et alibi eodem modo. Caeterum Ἀληθεία et Δίκη pro Personis, opinor, sumendae sunt: quemadmodum haec Aetor. XXVIII. 4. ὃν διασωθέντα ἐκ τῆς θαλάσσης ἡ Δίκη ζῆν ἐκ εἴασεν. ἡ Δίκη, Nemesis, (loquuntur enim Ethnici) Vindicta

τοιαῦτα ἅτλα διαμυθολογῶν ἠνίχτετο, οἶμα, ὁ ἐπι-
 μενίδης, ὡς ἄρα ὁ ἐν γῆ βίος ταῖς τῶν ἀνθρώπων ψυ-
 χαῖς ὄνειρατι ἔοικε μακρῶ καὶ πολυετῆ. Πιθανώτερος
 δ' ἂν ἦν καὶ τὰ Ὀμήρου ἔπη προσθεῖς τῷ αὐτῷ λόγῳ,
 ἃ περὶ ὄνειρων ἐκεῖνος. Λέγει γάρ πρὸς Ὀμηρος δύο εἶναι
 πύλας ἁμενηνῶν ὄνειρων, τὴν μὲν ἐξ ἐλέφαντος, τὴν
 δὲ ἐκ κεράτων· τῆς μὲν ἔν δια κεράτων ἢ ἰόντας ἀπὸ
 κείσ τε εἶναι, καὶ πιθανῶς πισεύεσθαι· τῆς δὲ ἑτέρας
 σφαλερῆς, καὶ ἀπατεῶνας, καὶ μηδὲν ὑπαρῆ ἐπὶ τὴν
 ψυχὴν φέροντας. Ταύτη τοι ἔτενε καὶ ὁ ἐπιμενίδης εἴτε
 μῦθος, εἴτε καὶ ἀληθῆς λόγος. Ἐνύπνιον γάρ τι ἐστὶν
 ἀτεχνῶς ἔτοσι ὁ δεῦρο βίος, καθ' ὃν ἡ ψυχὴ κατορω-
 ρυγμένη ἐν σώματι ὑπὸ κόρον καὶ πλησμονῆς μόλις πως
 ὄνειρώτῃ τὰ ὄντα, ἔρχοντα δὲ ταῖς μὲν τῶν πολλῶν
 ψυχαῖς ὄνειροι δὲ ἐλεφαντίνων πυλῶν· εἰ δὲ πρὸς τίς ἐστι

passé, atque ita veritati litasse et iustitiae. Qua fabula nihil
 aliud videtur mihi indicare voluisse Epimenides, quam vitam
 hanc animae humanae respectu nihil aliud quam longam,
 multorumque annorum, esse somnium: quod tamen persua-
 sisset facilius, si Homeri versus, ubi de somniis poeta agit,
 adiunxisset. Vult enim ille alibi, duas esse somniorum
 (nam ita vocat) caducorum portas, alteram eburneam,
 corneam alteram: iam somnia illa quae per corneam trans-
 eunt, vera esse, et fide digna; altera contra inania, et
 fallacia, nihilque, quod vigilantibus in mentem venire
 possit, animo offerre. Eodem pertinebat Epimenidis siue
 fabula, siue vera historia. Somnium enim reuera haec vita
 nostra est, quo in corpore hoc defossus ille animus fatie-
 tate nimia et crapula vix unquam de veritate rerum somniat,
 et haec ipsa, quae videt, per eburneam plerisque portam
 adue-

dicta diuina, quam πᾶρεδρον τῆ
 θεῶν vocat Philo lib. de Iosepho,
 p. 362. Sic et ἁμαρτία et δι-
 καισύνη saepe in cap. sexto
 Epist. ad Romanos, et θάνατος
 cap. V. 14. Paullo inferius, in

hac sectione, post τὰ ὄντα pone
 plenam distinctionem. M.
 τὸ δύο εἶναι πύλας] Odyss. τ.
 562.

ἢ διὰ κεράτων] Sic Reg. vul-
 go διὰ [τῶν] κεράτων.

Seçtio

καθαρά ψυχὴ καὶ νηφάλιος, καὶ ὀλίγα ὑπὸ τῷ δεῦρο
κόρη καὶ τῆς πλησμονῆς ἐπιταραττομένη, εἰκὸς πε-
ταύτη δι' ἐτέρων ἰόντα ἀπαντᾶν ὀνειράτα σαφῆ, καὶ
διακεκριμένα, καὶ ἐγγύτατα τῷ ἀληθεῖ. Οὗτος ἦν
ὁ Ἐπιμενίδης ὕπνος.

β. Πυθαγόρας δὲ ὁ Σάμιος πρῶτος ἐν τοῖς Ἕλλη-
σιν^x ἐτόλμησεν εἰπεῖν, ὅτι αὐτῷ τὸ μὲν σῶμα τεθνή-
ξεται, ἡ δὲ ψυχὴ ἀναπτᾶσα οἰχήσεται ἀθανῆς καὶ
ἀγήρωσ· καὶ γὰρ εἶναι αὐτὴν, πρὶν ἢ κεν δεῦρο. Ἐπίστευον
δὲ αὐτῷ οἱ ἄνθρωποι ταῦτα λέγοντι, καὶ ὅτι ἤδη πρό-
τερον γένοιτο γ' ἐν γῆ ἐν ἄλλῳ σώματι, Εὐφορβος δὲ
εἶναι ὁ Τρώς τότε. Ἐπίστευον δὲ ᾧδε· Ἀφίκετο εἰς Ἀθηνᾶς
νεῶν^z, ἧ πολλὰ μὲν ἦν καὶ παντοδαπὰ ἀναθήματα,

adueniunt; cum contra, si pura alibi ac sobria sit anima, et
quam minime haec siue crapula afflat siue satietas, huic veri-
simile sit alteram per portam aduenire somnia, eaque ipsa
manifesta, ac distincta, veroque quam proxima. Hoc Epime-
nidis fuit somnium.

2. Primus vero Pythagoras Samius dicere ausus est, interi-
turum esse corpus suum, animam vero mortis immunem, se-
nitiue, euolaturam esse; priusquam enim huc veniret, exti-
tisse olim. Crediderunt vero et hoc homines, et quod olim
corpore alio in terra vixisset, Euphorbus Troianus. Quippe
et hoc ipsum ita persuadebat: Forte fortuna Mineruae tem-
plum intrabat, in quo multa variaque dona cum videret, in-
ter

Sectio β'.

^x πρῶτος ἐν τοῖς Ἕλλησιν] ita
quidem Porphyrius Vit. Pythag.
§. 19. et Hieronimus adv. Ru-
fin. lib. III. p. 557. ed. Victor.
Hoc tamen ab aliis Pherecydi,
ab aliis Thaleti tribuitur.
Vide quae diximus ad Cicero-
nis Tusc. I. 16.

^γ πρότερον γένοιτο] Non vi-
deo quare diceret γένοιτο po-
tius quam ἐγένετο. M.

^z εἰς Ἀθηνᾶς νεῶν,] Hunc
Euphorbi clypeum templo Iu-
nonis assignant Ovidius Me-
tam. XV. 164. Porphyrius Vit.
Pyth. §. 27. Iamblichus §. 63.
et Pausanias in Corinth. lib. II.
cap. XVII. p. 148. Tertullia-
nus de Anima cap. XXVIII.
Clypeum Euphorbi olim Delphis
consecratum (Pythagoras) re-
cognouit, et suum dixit, et de
signis vulgo ignotis probauit.

Et

ἐν δὲ τοῖς καὶ ἀσπίς, τὸ μὲν σχῆμα φρυγία, ἀπὸ δὲ χρόνος ἐξίτηλος· εἶπεν ἔν, ὅτι γνωρίζω τὴν ἀσπίδα, ἀφείλετο δὲ με ὅσπερ καὶ ἀπέκτεινε τότε ἐν Ἰλίῳ ἐν τῇ μάχῃ. Θαυμάσαντες οἱ ἐπιχώριοι τὸν λόγον, καθεύλον τὸ ἀνάθημα, καὶ ἦν ἐπίγραμμα· ΠΑΛΛΑΔΙ ΑΘΗΝΑΙ ΜΕΝΕΛΕΩΣ ΑΠΟ ΕΥΦΟΡΒΟΥ. Εἰ δὲ βέλει, καὶ ἄλλον αὖ λόγον^a διέξεμί σοι. Προκοννησίῳ ἀνδρὶ^b τὸ μὲν σῶμα ἔκειτο ἐμπνῶν μὲν, ἀλλ' ἀμυδρῶς καὶ ἐγγύτατα θανάτῃ· ἡ δὲ ψυχὴ ἐκδύσα τῷ σώματος, ἐπλανᾶτο ἐν τῷ αἰθέρι, ὄρνιθος δίκην, πάντα ὑπόπτα θεωμένη^c, γῆν, καὶ θάλατταν, καὶ ποταμῶς, καὶ πόλεις, καὶ ἔθνη ἀνδρῶν, καὶ παθήματα^d, καὶ φύσεις παντοίας· καὶ αὐτὴ εἰσδυομένη τὸ

ter alia clypeum, forma Phrygium, vetustate iam detritum inuenit: hunc se nouisse dixit; in Iliaco enim praelio ab eo ereptum sibi fuisse, a quo et interfectus est. Quae verba cum vehementer admirarentur ciues, detraxerunt clypeum, in quo inscriptionem hanc inuenerunt: PALLADI MINERVAE AB EUPHORBO MENELAVS. Si vis, et aliud tibi referam. Homo fuit Proconnesius, cuius corpus aliquandiu humi iacebat, non plane quidem sine spiritu, ita tamen, ut vix quicquam superesset vitae, mortique esset quam proximum: interim anima, relicto corpore, in caelo adinstar auis errabat, omniaque infra se posita videbat, terram, mare, fluuios, vrbes, gentes, hominumque affectiones, et naturas quasli-

Et Appollini quidem dicatum fuisse tradit Laertius VIII. 5.

^a ἄλλον αὖ λόγον] Vulgo ἄλλον λόγον αὖ. Mss. vero dant, ut edidimus.

^b Προκοννησίῳ ἀνδρὶ] Aristeae. Vide nostrum Diff. XXXVIII. 2. Herodotum IV. 13. 14. 15. et Iohann. Meursium ad Hefychium de Viris claris p. 120. cuius quidem Hefychii verba descripsit Suidas in Ἀριστέας.

^c πάντα ὑπόπτα θεωμένη,] Vox ὑπόπτα, suspecta, nihil agit hoc loco. Lego, πάντα ἀπόπτα, omnia quae ex alto (vel longinquo) spectari possunt. Hefychius: Ἀπόπτον, πόρρω ὄρωμενον, vide et Suidam. Nazianzenus Stelit. I. initio: ὅσπερ ἐξ ἀπόπτε τινὸς καὶ μεσαιτάτης περιωπῆς. Vide XXII. ad finem, XXVIII. 5. XXXII. I. M.

^d καὶ ἔθνη ἀνδρῶν καὶ παθήματα]

σῶμα καὶ ἀναστήσασα, ὡσπερ ὀργάνῳ χρωμένη, δι-
γείτο ἄτλα εἰδέ τε καὶ ἤκασε, παρ' ἄλλοις ἄλλα.

γ. Τί δὴ ποτ' ἐν Ἐπιμενίδης καὶ Πυθαγόρας καὶ
Ἀριστεῖας ἐθέλουσιν αἰνίττεσθαι; ἄλλο τί, ἢ τὴν σχολὴν
τῆς ψυχῆς τῷ ἀγαθῷ ἀνδρὸς ἀπὸ τῶν τῷ σώματος ἡδονῶν
καὶ παθημάτων, ὅταν ἀπαλλαγῆσα τῷ περὶ ἐκεῖνο
ταράχῃ, καὶ ἐπιστρέψασα εἰς ἑαυτὴν τὸν νῦν, ἔμπαλιν
ἐντυγχάνῃ τῷ ἀληθεῖ αὐτῷ, ἀφεμένη^e τῶν εἰδώλων;
τῷτο ἔοικε μὲν ὑπνῷ καλῷ, καὶ μεσῷ ἐναργῶν ὄνειρά-
των ἔοικε δὲ ψυχῆς πτήσει μεταρσίῳ, ἔχ' ὑπὲρ ἀκρῶν
Φερομένης τῶν ὄρων ἐν ἀχλυώδει καὶ ταραττομένῳ τῷ
ἀέρι, ἀλλ' ὑπὲρ τῷτον ὑψῷ ἐν σαθερῷ αἰθέρι, γαλή-
νης καὶ ἡρεμίας αὐτὴν παραπεμπέσης^f ἀλύπως ἐπὶ τὸ

quaslibet; mox reuerfa, corpus intrabat denuo ac erige-
bat, quo velut instrumento vta, quaecunque vsquam vide-
rat, narrabat.

3. Quid ergo haec Epimenidis, Pythagorae, ac Aristaeae
volunt sibi? aliudne existimas, quam otium, quod vir bonus
a voluptatibus, reliquisque corporis affectionibus agit, cum
a tumultu illius vindicata anima, penitus in se mentem con-
vertit suam, atque ita denuo, relictis rerum simulachris,
ipsam contemplatur veritatem? Nihil certe aliud hoc, quam
suavis quidam somnus est, in quo somnia quidem quamplu-
rima, verissima tamen omnia, se nobis offerunt: non aliud,
quam si alis quibusdam in altum noster erigeretur animus,
non supra summa tantum montium iuga, quamdiu in caligi-
noso hoc et confuso versatur aere; sed longe sublimius, in
immutabili illo aethere, a serenitate simul et quiete ad con-
templa-

ματα] Scripsit opinor, ἔθῃ ἀνδρῶν,
mores hominum: quae voces in
Codd. per saepe commutantur.
Vide Iosephi *contra Apion.* lib.
II. pag. 1376. ed Hudson. et
passim apud Philonem Ju-
daicum M.

Sectio γ.

^e ἀφεμένη] Vulgo ἐφιερμένη,
Tom. I.

Sed H. Stephano recte placuit
ἀφεμένη, cuius suffragio suum
Dan. Heinsius addidit. Quin
et ita dant. Reg. et Harleian.
^f γαλήνης καὶ ἡρεμίας αὐτὴν
παραπεμπέσης] Putarem παρα-
πεμπέσων, vel παραπεμπέσαιν,
cum duae sint de quibus loqui-
tur. M.

T

^h ἡρεμίας

ἀληθές ἐπὶ τὴν ὄψιν γ. τίς δὲ ὁ τῆς παραπομπῆς
τρόπος, καὶ τί ἂν αὐτὴν ἐμμελῶς ὀνομάζωμεν; ἀεὶ γε
μάθησιν, ἢ Πλάτωνι ὁμοφώνως ἀνάμνησιν; ἢ δύο
θησόμεθα ὀνόματα πράγματι ἐνὶ, μάθησιν καὶ ἀνά-
μνησιν; Τὸ δὲ ἐστὶ τοῖστον, οἷον τὸ περὶ τὸν ὀφθαλμὸν
πάθος· σύνεσι μὲν γὰρ αὐτῷ ἢ ὄψις αἰεὶ^h, ἤδη δὲ πρ

templationem veritatis leniter deductus. Quae autem est tan-
dem ea deducendi ratio, aut quo potissimum conuenienter
eam designabimus nomine? an disciplinam, an eodem cum
Platone nomine reminiscenciam dicemus? an vtrumque simul,
hoc et illud, vt duo videlicet rei vni tribuamus nomina?
Talis ea est ergo reminiscencia, quale illud, quod interdum
oculo

g ἡρεμίας [αὐτὴν] παραπεμπ-
σης ἀλύπως [ἐπὶ] τὸ ἀληθές ἐπὶ τὴν
ὄψιν.] Locus est corruptus.
Heinsius reponit ἡρεμίας αὐτὴν
παραπεμπόσης ἀλύπως τῷ ἀληθῶς
ἐπὶ τὴν ὄψιν, quomodo legisse
videtur etiam Paccius. Sed
alio modo res est tentanda-
Harleian. αὐτῆς παραπεμπόσης,
Reg. αὐτῆ. Itaque reponen-
dum ἡρεμίας αὐτῆ παραπεμπόσης
ἀλύπως τὸ ἀληθές ἐπὶ τὴν ὄψιν,
deleta voce superuacanea.

Ibid. ἐπὶ τὸ ἀληθές, ἐπὶ τὴν
ὄψιν.] Deesse puto τῶν ὄντων vt
sit, ἐπὶ τὴν τῶν ὄντων ὄψιν. ita
mox: Νόμιζε δὲ καὶ τὴν ψυχὴν
ὄψιν τινὰ εἶναι διορατικὴν τῶν
ὄντων φύσει et paullo ante
dixerat, *Animam, in hoc corpore
defossam, μόλις πῶς (scr. πως)
ὄνειρώττειν τὰ ὄντα. XXII. 2.*
ἀλλ' ἀληθείας ἔρω, καὶ ἢ τῶν
ὄντων θεά, καὶ ἢ περὶ
ταῦτα φιλοτιμία. Coniici quo-
que potest, ἐπὶ τὴν ἔποψιν, vt
Bissl, XIV. τῆς οὐρανίης ἐπόψεως.

vt adludatur ad morem initia-
torum in *Sacris Eleusiniis*,
qui ἐν τῇ δευτέρᾳ μύσει, ἘΠΟ-
ΠΤΕΥΕΙΝ λέγονται, Harpocra-
tion in Voce. quo referendum
istud Synesii *De Insomni* p. 102.
εἰς τὰς τελευτάτας τῶν ὄν-
των ἘΠΟΨΙΑΣ. vide et
Epist. CV. Vnde ἐποπτικὸν μέρος
Philosophiae, Platoni et Aristoteli:
de quo vide Plutar-
chum *De Isid. et Osirid.* pag.
382. D. M.

h σύνεσι μὲν γὰρ αὐτῷ ἢ ὄψις
αἰεὶ.] Praecessit vox, πάθος, cuius
vltimam literam adhaesisse opi-
nor τῷ σύνεσι, et pro eo legen-
dum, ἔνεσι. ita infra sect. 9.
ἀνάγκη πρὸς αὐτῇ τῷτο ἐξ αἰδίου εἶ-
εἶναι, XVII. 10. ὅσον αὐτῇ τῷ
φρονεῖν ἔνεσιν. Sed, quod prae-
cipuum est, videtur hoc (vt
innumera in Maximo) adum-
bratum ex Platonis loco lib VI.
de *Repub.* versus finem: ἐνέσως
πρὸς ἐν ἑμμοσιν ὄψεως, καὶ ἐπιχειροῦ-
τος etc. M.

z ὄψιν

ὑπὸ συμφορᾶς ἐπιχυθεῖσα ἀχλὺς, καὶ ἀμφίεσσα τὸ ὄργανον, διετείχισεν αὐτῆ τὴν πρὸς τὰ ὀρώμενα ὀμιλίαν· ἢ δὲ τέχνη παρελθῶσα ὄψιν μὲν ἐκ ἐνεποίησε τῶ ὀφθαλμῶ^ι, τὸ δὲ ἐνοχλῆν παραγαγῶσα ἀπεκάλυψεν αὐτῆ τὸν ἔξω δρόμον. Νόμιζε δὲ καὶ τὴν ψυχὴν ὄψιν τινα εἶναι διορατικὴν τῶν ὄντων φύσει καὶ ἐπισήμονα· ὑπὸ δὲ τῆς τῶν σωμάτων συμφορᾶς ὑποκεχύσθαι αὐτῆ^κ πολλὴν ἀχλὺν, καὶ συγχεῖν τὴν θέαν, καὶ ἀφαιρεῖσθαι τὴν ἀκριβείαν, καὶ ἀποσβενῦναι τὸ οἰκτεῖον φῶς· προσιόντα δὲ αὐτῆ τεχνίτην λόγον, ὥσπερ ἰατρὸν, ἢ προσιδέουα αὐτῆ φέροντα ἐπισήμην, πρᾶγμα ὃ μήπως ἔχει, ἀλλ' ἐπεγείρειν ἢν ἔχει μὲν, ἀμυδρὰν δὲ καὶ ξυνδεδεμένην^ι καὶ καρηβαρῶσαν.

oculo accidit; cui cum semper videndi adsit potentia, nunquam tamen caligo aut tenebrae viam ipsam obsident, quae a contemplatione rerum oculum auertant: accedit ergo ars, quae licet videndi illi non tribuat potentiam, impedimentum tamen tollit, liberumque radiis egressum concedit. Puta animam nostram talem esse videndi potentiam, quae ea, quae sunt natura, perspicit et cognoscit; huic communi corporum euenire calamitate, ut caligo offusa eripiat aspectum, aciem obtundat, propriumque lumen extinguat; accedere postea rationis artem, quae tanquam medicus scientiam illi quidem non confert, aut praebet nouam, sed eam quam habet, licet tenuem admodum confusamque ac vacillantem, erigit.

4. Sicut

ἢ ὄψιν μὲν ἐκ ἐνεποίησε [τῶ ὀφθαλμῶ], Vulgo τῶν ὀφθαλμῶν. At hoc modo non nisi soloικῶς potuit [αὐτῆ] τὸν ἔξω δρόμον subiicere. Nos igitur ita dedimus, ut exhibent Reg. et Harleian.

Ibid. ἐνεποίησε τῶν ὀφθαλμῶν] Obuium erat τῶ ὀφθαλμῶ, et ita conieceram. Confirmant Mss. Mox, pro Νόμιζε δὲ mallem δῆ. M.

κ ὑποκεχύσθαι αὐτῆ] Potius ἐπικεχύσθαι, ut paullo ante, ὑπὸ συμφορᾶς ἐπιχυθεῖσα ἀχλὺς vbi eadem omnia. M.

ι ξυνδεδεμένην] Heinsius reponit ξυνκεχυμένην. Sed nihil opus, ut quicquam mutetur. Scilicet metaphora videtur a sarcinis ducta, quae prius nequeunt explicari, quam funes, quibus ligatae sunt, detrahuntur.

δ'. Ὅνπερ ἔν τῷ τρόπῳ καὶ ταῖς κύσσαις προσάγασα ἢ μαιευτικὴ τὰς χεῖρας σὺν τῇ τέχνῃ ὑποδέχεται τὸ κύσμενον, καὶ θεραπεύει τὰς ὀδύνας^m, καὶ ἐξάγει τὸ τελεσφορηθὲν εἰς Φῶς, καὶ ἀπαλλάττει τῆς ὀδύνης τὴν φέρουσαν τῆτον τὸν τρόπον καὶ λόγος μαιεύεται ψυχὴνⁿ κύσαν καὶ ὠδίνων μεσῆν· ἀλλὰ πολλὰ ἀμβλι-

4. Sicut ergo grauidis artem simul manumque obstetricia admouet, foetum excipit, dolores mitigat, simulque foetum iam maturum in lucem educit, puerperamque dolore liberat: eodem modo animae iam grauidae, iam partui propinquae obstetricatur ratio; ita tamen, ut quamplurimae vel obstetricum

Sectio δ'.

m θεραπεύει τὰς ὀδύνας,] Ὀδύνας magis proprium vocabulum fuisse censet H. Stephanus, ac ita sane legitur in Harleian. Fieri tamen potest, ut a recepta scriptura, quam Reg. firmat, haud sit recedendum. Nam quemadmodum noster et Iosephus Ant. Iud. lib. I. cap. XXI. 3. ὀδύνας, quae vox est generalis, ad significandos parturientium cruciatus adhibet; sic alii ὠδύνας pro quibusuis doloribus ponunt. Hesych. ὠδύνας, πόνοι, (lege πόνοι,) ἀλγηδόνες. Vide Aeschylum Choeph. v. 209. Supplic. v. 777. Aeneae Gazaei Theophr. p. 377. E. et Oecumenium in Act. Apost. II. 24.

Ibid. θεραπεύει τὰς ὀδύνας,] Non dubium puto quin legendum sit τὰς ὠδύνας ex Cod. Harl. et coniectura Stephani; quia sequitur, ἀπαλλάττει τῆς ὀδύνης τὴν φέρουσαν quae Vocabuli et Sensus ταυτότης in eodem comitate ferri vix potest. coniun-

git Plato de Rep. IX. μεγάλας ὠδίσι καὶ ὀδύνασι συνέχεσθαι. Hieremias XXII. 23. κατασενάξει; ἐν τῷ ἔλθειν σοι ὀδύνας ὡς τικτῶσης; et ibi Cod. Alexandr. habet ὠδύνας. M.

n τῆτον τὸν τρόπον καὶ λόγος μαιεύεται ψυχὴν] Vulgo [τὸν αὐτὸν] τρόπον καὶ λόγος μαιεύεται [τὴν] ψυχὴν. Nostrae lectionis auctor est Mss. Reg. De obstetricia vero Socratis arte sic Plutarchus Quaest. Platon. pag. 1000. D. Οὐδὲν ἐδίδασκε Σωκράτης, ἀλλ' ἐνδιδάσκει ἀρχαῖς ἀπειρίων, ὡς περ ὠδίνων τοῖς νεοῖς, ἐπήγειρε καὶ ἀνεκίνησε καὶ συνεξήγαγε τὰς ἐμφύτας νοήσεις; καὶ τῆτον μαιευτικὴν τέχνην ἀνόμαζεν, ἕκ ἐντιδείσαν ἔξωθεν, ὡς περ ἕτεροι προσεποιῶντο, νῦν τοῖς ἐντυγχάνουσιν, ἀλλ' ἔχοντας οἰκείον ἐν ἑαυτοῖς ἀτελεῖ δὲ καὶ συγκεχυμένον ἐνδεῖ τε τῷ τρέφοντος ἐπιδεικνύουσιν. Ita enim locus est distinguendus et suppletendus. Vide Platonem in Theaet. p. 117. et Diogenem Laertium III. 49.

ο κύσει

σκάουσιν, ἢ δι' ἀτεχνίαν τῶν μαισμένων, ἢ διὰ σφοδρότητα τῶν ὠδίνων, ἢ διὰ ἀμβλύτητα τῶν σπερμάτων· ὀλίγα δὲ πρὸς καὶ σπάνιοι ψυχὰς τελεσφόροι, ὧν τὰ ἔκγονα σαφῆ καὶ διηρθρωμένα καὶ γνήσια τῶν πρώτων πατέρων. Ὄνομα δὲ τῇ μὲν ψυχῆς κῦσει νῆς, τῇ δὲ ὠδίνι αἰσθησις; τῇ δὲ ἀποτέξει ἀνάμνησις· κύσει δὲ πᾶσαι μὲν ψυχὰς φύσει^ο, ὠδύσσει δὲ ἔθει, τίκτωσι δὲ λόγῳ. Ὡσπερ ἔν ἀδύνατον φῦνά τι ἄνευ σπέρματος, καὶ ἄλλοιον ἢ οἷα τὰ σπέρματα, ἄνθρωπον μὲν ἐξ ἀνθρώπου, βῆν δὲ ἐκ βοῦς, καὶ ἐξ ἐλαίας ἐλαίαν, καὶ ἐξ ἀμπέλου ἀμπελον· ἔτω καὶ εἴ τι ἀληθές ἡ ψυχὴ ξυνήσι^ρ, ἀνάγκη ἀληθῆ εἶναι ταυτὶ τὰ σπέρματα ἐμπεφυτευμένα τῇ ψυχῇ· εἰ δὲ ἦν, καὶ αἰεὶ ἦν^q. αἰεὶ δὲ

eum imperitia, vel dolorum vehementia, vel ignavia abortiantur seminum; paucae contra raraeque ad finem suum perveniant animae, finem dico perfectum ac plenum, quique a maioribus non degeneret suis. Ipsa autem animi conceptio mens dicitur, partitudo sensus, partus ipse reminiscencia; sed et omnes animae natura pariunt, partitudines sensu sustinent, pariunt ratione. Sicut igitur nihil sine semine, nec aliud a semine, ut homo ex homine, bos e boue, olea ex olea, vitis e vite nascitur; sic etiam, si veritatem intelligat animus, necesse est vera illa esse, quae animo insita sunt semina: quod si sunt, etiam semper fuerunt, si semper fuerunt, immortalia sunt. Ut nihil aliud sit, quam quaedam, ut ita dicam, eorum,

ο κύσει δὲ πᾶσαι μὲν ψυχὰς φύσει,] Sua noster adumbravit ex Platonis Sympos. p. 329. C.

ρ ἡ ψυχὴ ξυνήσι,] Non recte procedit neque respondet Comparatio, quae sumpta erat a feminibus. Lego, ἡ ψυχὴ ἀνίσσει, anima emittit, germinare facit; propter ea quae sequuntur, σπέρματα ἐμπεφυτευμένα τῇ ψυχῇ. sic Aristides Panath. p. 104. ἀνήκεν ἡ χώρα τὴν ἀνδρῶν· loqui-

tur de regione Attica, quae αὐτόχθονας ex sinu suo natos emittit. τὰς τρεῖσας ἀνίσσει, Synefius Encom. Calv. p. 46. Vide Sophoclem Oedip. Tyran. v. 288. et doctiss. Pearsonum in Praefat. ad Version. LXX. edit. Cantabr. 1665. p. 7. M.

q εἰ δὲ ἦν, καὶ αἰεὶ ἦν.] Sic eleganter Reg. et Harleian. Vulgo εἰ δὲ [χθ] ἦν, καὶ αἰεὶ ἦν.

ὄντα, καὶ ἀθάνατα ἦν. Καὶ τῆτό ἐστιν ἀμέλει τὸ περὶ
 τὰς ἐπισημας γιγνόμενον σπερμάτων ψυχῆς ἀνδρῶς
 καὶ τελεσφόρησις. Ὅ δὲ καλῶσιν οἱ ἄνθρωποι ἀγνοίαν,
 τί ἂν εἴη ἄλλο, ἢ ἀργία τῶν σπερμάτων;

εἰ. Εἰ μὲν ἔν τοιῶτόν ἐστιν ἡ ψυχὴ, οἷον καὶ τὸ σῶμα,
 θνητὸν καὶ φθειρόμενον, καὶ λυόμενον, καὶ σηπόμενον,
 ἔδὲν ἔχω περὶ αὐτῆς σεμνὸν εἰπεῖν· ἔδὲ γὰρ περὶ σώμα-
 τος σεμνὸν ἔδὲν εἰπεῖν ἔχω, ἐφήμερον γὰρ τὸ θρέμ-
 μα, καὶ ἀκροσφαλὲς φερόμενον, ἀπίστον, ἀσαφές,
 καὶ ἔμπληκτον. Εἰ τοιῶτον ἡ ψυχὴ, ἔτε τι οἶδεν, ἔδὲ
 ἀναμιμνήσκειται, ἔτε μανθάνει. Θάττον γὰρ ἂν φυ-
 λάξαι σφραγίδος τύπας * κηρὸς ὑπὸ ἡλίου τηκόμενος,
 ἢ ψυχὴ μάθημα, εἴπερ ἐστὶ σῶμα· πᾶν γὰρ σῶμα ρεῖ,
 καὶ φέρεται ὀξείως, εὐρίπτε δίκην, ἀνω καὶ κάτω, νῦν
 μὲν ἐκ νηπιότητος εἰς ἡβην οἰδαῖνον, νῦν δὲ ἐξ ἡβης εἰς
 γῆρας ὑπονοσῶν καὶ ὑποφειρόμενον †. Ἀλλ' ἔ τοιῶτον

eorum, quae in animo sunt, efflorescentia feminum, scien-
 tia, ac matura vere perfectio; quam contra ignorantiam di-
 cunt, nihil aliud, quam quidam quasi torpor eorum.

5. Quod si corpori similis sit anima, morti videlicet obno-
 xia et corruptioni, si dissoluatur et putrescat, magnifice de ea
 loqui vereor: sicut nec magnifice de corpore loqui possum:
 caduca namque, periculisque proxima, dubia, incerta, intem-
 peransque res eius respectu homo est. Si talis fit animus, nec
 scire quicquam, nec reminisci poterit, nec discere. Facilius
 enim cera sole liquefacta impressam figilli imaginem servaret,
 quam disciplinam animus, si quidem sit corpus; mutatur enim
 corpus omne, ac mouetur, celeriterque, Euripi instar, huc
 illuc fertur, nunc ex infantia in pubertatem excrescit, nunc
 ex iuventa in senectutem delabitur. Talem esse animum,
 neque

Sectio ε.

* σφραγίδος [τύπας] Harleian.
 τύπου, nec is quidem male.

† ὑπονοσῶν καὶ ὑποφειρόμενον.]
 Heinsius emendat ὑπονοσῶν καὶ
 ὑποφειρόμενον. Omnino περίεξ-

γως, et absque caussa fontica.

Suidas ὑποκαταβῆνοι.

Ibid. εἰς γῆρας ὑπονοσῶν καὶ

ὑποφειρόμενον.] Non audiendus

Vir summus, cum legit ὑπονοσῶν

et ὑποφειρόμενον. quippe ὑπο-

νοσεῖν

χρημα εἶναι τὴν ψυχὴν μαντεύεται ἕτε Πυθαγόρας,
ἕτε Πλάτων· ἀλλ' ἔδδ' ὁ πρὸ τῶν Ὀμηρος, ὃ καὶ ἐν
ἄδᾳ διαλέγονται αἱ ψυχαί, καὶ εἰσι μαντικά τότε.
λέγει δὲ πρὸ αὐτῶ καὶ ἀοιδὸς ἀνὴρ,

Αὐτοδίδακτος δ' εἰμι, θεοὶ δέ μοι ὄπασαν ὀμφήν *.

neque Pythagoræ, neque Platonis concedunt oracula. Sed
nec id iudicavit, qui præcessit eos, Homerus, cui etiam
apud inferos loquantur animæ, ac ne ibi quidem diuinare
desinunt. Idem fere dicit citharoedus ille apud eum alibi:

Sponte mea didici, tribuerunt numina musam.

νοσεῖν recte dicitur de iis, qui in
senectutem vergunt, prout do-
cet Iul. Pollux II. 2. p. 162.
Ἰποφέρεσθαι quoque proprie di-
citur qui *paullatim*, et *tacite*, et
quali per gradus quosdam ver-
sus senectutem defertur. Longi-
nus περὶ ἰψ. sect. IX. μεγάλης
φύσεως, ὑποφερομένης ἡδῆ, ἴδιον
εἶναι ἐν γήρᾳ τὸ φιλόμουσον. Paulo
ante distinguendum — εἰπεῖν
ἔχω· ἐφήμερον γὰρ τὸ θρέμμα καὶ
ἀκροσφαλες, φερόμενον, ἀπιστον, ἀσα-
φές, καὶ ἐμπλητον. M.

τὸ ὃ καὶ ἐν ἄδᾳ διαλέγονται αἱ
ψυχαί, καὶ εἰσι μαντικά τότε.]
Respicit ad Odyss. λ'. 59. seqq.
πὲρ λέγει δὲ πρὸ αὐτῶ] Ita recte
Mss. Reg. Vulgatæ dant αὐτὸ,
quod prorsus est incommodum.

Ibid. λέγει δὲ πρὸ αὐτῶ] Scribe
αὐτῶ, sc. Ὀμήρῳ, vt paullo ante,
ὃ διαλέγονται. Et ita Mss. Re-
gius. M.

αὐτοδίδακτος δ' εἰμι, θεοὶ δέ
μοι ὄπασαν ὀμφήν.] Sic. Diff.
XXXVIII. I. Ἀπίθανος δὲ καὶ
ὁ Δημόδοκος, ἔτρωσι περὶ αὐτῶ λέγων,
αὐτοδίδακτος δ' εἰμι, θεοὶ δέ μοι
ὄπασαν ὀμφήν.

Iustinus Martyr. de Monarch.
Dei, cap. V. Παρ' Ὀμήρῳ γὰρ
ὁ μὲν Δημόδοκος, [αὐτοδίδακτος]
φησὶν εἶναι,

θεοὶ δέ μοι ἔμβαλεν οἶμας.

Lege οἶμας. At apud Home-
rum non Demodocus, sed
Phemius ita loquitur, Odyss.
χ'. 347.

αὐτοδίδακτος δ' εἰμι, θεοὶ δέ
μοι ἐν φρεσὶν οἶμας

παντοίας ἐνέφυσεν.

Nec versus, vt vel a nostro vel
a Iustino laudatur, apud poe-
tam reperitur. Ἀμαρτήματος
itaque μνημονικῆ reus est vter-
que, quod monuit etiam cl.
Duportus Gnomol. Homer pag.
278. 279. Adis et P. Peti-
tum Miscell. I. 19. Isidorus
Pelusiota lib. IV. epist. 30.
Ὀμήρον, ὃν ἐπὶ γλώττης, μάρτυρα
προβαλέμενοι, λέγοντα.

αὐτοδίδακτος εἰμι, θεοὶ δέ μοι ἐν
φρεσὶν οἶμας

παντοίας ἐνέθηκεν

ἦγεν, ὄπασεν ὀμφάς. Vnde pa-
tet hunc locum variis modis
olim lectum fuisse.

T 4

γ καὶ

καὶ ἀληθῆ λέγει αὐτοδίδακτον γὰρ τι κρῆμα ἀτεχνῶς ἢ ψυχῆ, καὶ τὸ εἰδέναι παρὰ θεῶν τῇ φύσει εὖ ἔχον γ. Ἡ τὰ μὲν ἄλλα ζῶα αὐτοδίδακτα πρὸς τὰ αὐτῶν ἔργα καὶ ἄδεις εἰπεῖν ἔχει διδασκάλους, ἢ λεόντων πρὸς ἀλκὴν, ἢ ἐλάφων πρὸς φυγὴν, ἢ ἵππων πρὸς δρόμον· ἀλλὰ καὶ ὀρνίθων γένος αὐτοδίδακτον ἐπ' ἀκρῶν φυτῶν ἐμπεχανήσατο καλιάδας ἢ αὐτρεγῶ τέχνη, καὶ ἀράχνη αὐτοφύει μίτῳ θήρατρα ἐν αἰέρι, καὶ ἐρπετὰ φωλεῖς, καὶ ἰχθύες κρημῆς, καὶ ὅσαι ἄλλων ζῴων τέχναι πρὸς σωτηρίαν ἐκάστῳ γένει σύμφυτοι^a ἀνθρώπων δὲ ἀρὰ τῷ νοερωτάτῳ τῶν ὄντων ἐπίκτητον ἔξει^b τὸ εἰδέναι; οὐκὲν ἔξει ποτέ^c. ἀνάγκη γὰρ ἢ εὐρόντα

nec fallitur: sponte enim discit animus, scientiamque a Diis natura sua copiose consequitur. Nisi forte reliqua, quotquot sunt, animalia sponte opera sua cognoscere, nec praeceptorem vllum agnoscere dicamus, non ad fortitudinem leones, non ad fugam ceruos, non ad cursum equos; vt aues taceam, quas in arborum culminibus spontanea arte nidos suos contexere, araneasque, quas spontaneo filo retia sua in aere suspendere, sicut et iustia serpentes, et antra pisces, natura mater docuit; quod omnes denique animalium artes, singulae generi suo, ad salutem tuendam a natura donatae sunt: homini autem cunctorum animalium, quod ad intellectum attinet, facile principi insititiam, forisque inductam tribuamus scientiam? Apage: alterum enim

γ καὶ τὸ εἰδέναι — εὖ ἔχον.] Forte, τὸ εἰδέναι εὖ ἔχον· vt γνωμῆς ἔχει καλῶς, XXII. 2. Scio tamen alterum defendi posse. M. ἢ καλιάδας.] Vulgo καλιὰς. Reg. καλειάδας, vnde veram lectionem dedimus.

a ἐκάστῳ γένει σύμφυτοι.] Sic Reg. vulgo ἐκάστῳ σύμφυτοι γένει.

b ἐπίκτητον ἔξει.] Vulgo ἐπέκτικτον ἔξει. Nos Mss. Reg. et Harleian. merito sumus obsecuti. Hesychius Ἐπίκτικτον (lege ἐπίκτικτον) ἔξωθεν εἰσελθόν. Phi-

Iostratus epist. XL. Ἡ φύσει καλῆ εἰδένος δεῖται τῶν [ἐπίκτητων.] Pariter αὐτοφύεις et ἐπίκτητον opponuntur apud Aristotelem Rhetor. lib. 1. cap. VII. 48. Vide Dionem Chrysostomum Orat. XII. pag. 205. et Aelianum V. H. II. 14.

c οὐκὲν ἔξει ποτέ.] Non intelligo. neque Heinsius, opinor; qui pro versione harum vocum substituit, Apage. Coniicio, οὐκὲν ἔξει ποθεν; vnde igitur venies? vide sequentia. M.

d κἄν

ειδέναι, ἢ μαθόντα, ὧν ἐκάτερον ἀσθενές, οὐχ ὑπέσθη
ἐπιτήμης φύσει ὅ τε γὰρ εὐρῶν, πῶς ἂν χρήσαιο
τῷ εὐρεθέντι, μὴ γνωρίσας αὐτῷ τὴν χρείαν; καὶ γὰρ
ἠπειρώτης ἀνὴρ ^a καὶ Ὀμηρον οἶακι ἐντύχη, φήσει,

Ἀθηηλοιογὸν ἔχειν ^e ἀνὰ Φαιδίμῳ ὄμῳ.

Ὅθεν μαθῶν; παρὰ μὲν τῷ ἐκ εἰδότος ^f ἐκ ἂν μάθοι.
παρὰ δὲ τῷ εἰδότος καὶ μάθοι ^g, ἐρήσομαι τὸν διδά-
ξαντα, πῶς καὶ ἔτος ἔγνω; Οὐκᾶν καὶ ἔτος ἢ εὐρεν,
ἢ ἔμαθεν καὶ εἰ μὲν εὐρε, τὰ αὐτὰ ἐρήσομαι ^h, πῶς

enim necesse est, ut aut inuenerit, quod scit, aut didicerit;
quorum utrumque per se infirmum est, nisi natura adsit scien-
tia. Qui inuenit enim, quomodo utetur inuento, si usum
ignoret illius? Si enim mediterraneus aliquis, ut est apud
Homerum, cuidam occurrat, qui temonem nauis gestat, dicet,

Vannum hominem gestare humeris ingentibus illum . . .

Quaeram, unde didicerit? ex eo enim, qui nescit, scire non
potest: sin ex eo, qui scit; quaeram ex praeceptore, quo
pacto et ipse didicerit? necesse enim et hunc vel inuenisse,
vel didicisse. Quod si inuenit; rursus quaeram, quo pacto
vti

^d καὶ γὰρ ὑπειρώτης ἀνὴρ etc.]
Haec non recte habent. pro
οἶακι ἐντύχη sensus poscere vi-
detur τινὲ οἶακα φέροντι ἐντύχη.
pro eo vero quod Maximus
appellat οἶακι, Homerus ponit
ἔρετμόν Odyss. λ. 128. Ita certe
intellexit istum locum Porphy-
rius lib. *De Antro Nympharum*,
ad finem: ὡς πτόνοι εἶνοι ἠγρεῖσθαι
τὴν κλῆπην. Sed hoc forte
fuerit Nostri ἀμάρτημα μνημονο-
κόν. Porro, φαίδιμῳ ὄμῳ possunt
esse Dualis numeri, et scribi
sine punctis. M.

^e Ἀθηηλοιογὸν ἔχειν] Odyss.
λ. 127.

^f Ὅθεν μαθῶν; παρὰ μὲν τῷ
ἐκ εἰδότος] H. Stephanus repo-

nit πόθεν μαθῶν; eius autem
coniecturam reiicit Heinsius,
et multa deesse censet; id
quod ostendit, ut illi videtur,
sensus ratio. Ego vero nullam
prorsus hiatum video, sanus-
que, prout arbitror, erit locus,
si modo legas, ὅ τε μαθῶν, παρὰ
μὲν, etc. Noster dilemma po-
suit; Ἀνάγκη γὰρ, inquit, ἢ εὐρέον-
τα εἰδέναι, ἢ μαθόντα. Igitur
postquam scientias inueniri
non posse demonstrat, eas ne
disci quidem posse iam probabit.

^g παρὰ δὲ τῷ εἰδότος καὶ [μά-
θοι.] Sic Reg. et Harleian. vul-
go μάθη.

^h εἰ μὲν εὐρε, τὰ αὐτὰ ἐρήσο-
μαι.] Heinsius legendum con-
iicit,

ἐχρήσατο τῷ εὐρεθέντι, μὴ γνωρίσας; εἰ δὲ ἔμαθε παρ' ἄλλῃ, πάλιν ἢ οὐ ἐκείνον διέρεσθαι^ι. Καὶ ποῖ σησόμεθα, ἄλλον ἄλλῃ διδάσκαλον ἀνερωτῶντες^κ; ἀφίξεται γὰρ ποτε λογισμὸς προϊὼν ἐπὶ τὸν ἔμαθόντα, ἀλλ' εὐρόντα· πρὸς ὃν τὰ αὐτὰ ἐπεῖνα ῥητέον.

ς'. Ἦκει τοίνυν ἡμᾶς ὁ λόγος φέρων ἐπὶ τὸ ζητούμενον. Ἡ δὲ γὰρ ψυχῆς εὐρεσις, αὐτογενής τις ἔσται, καὶ αὐτοφυής, καὶ ξύμφυτος, τί ἄλλο ἐστὶν ἢ δόξα^λ ἀληθεῖς ἐπεγειρόμεναι, ὧν τῇ ἐπεγέρσει τε καὶ συντάξει ἐπισημήν ὄνομα; εἰ δὲ βέλει, καὶ ταύτης εἰκαζέ μοι τὸ γινόμενον στρατιώτῃ πλανωμένῳ^μ καὶ διακεχυ-

vti potuit, si non intellexerit? sive ex alio didicit, libebit et hunc interrogare, Quando autem desinemus tandem, quove loco consistet discendi ex aliis modus? Necessesse est enim tandem ad eum nos deducat, qui non didicit, sed inuenit: cui eadem illa dicemus.

6. Atque ita sponte, ad id quod quaeritur, nos deducat ratio. Propria enim animae est inuentio, quae spontanea, genuinaque, et agnata est nobis; neque aliud, quam opinionum est in animo excitata veritas, quarum excitatio atque ordinatio scientia dicitur. Ipsam, si lubet, cum milite confer, qui castris extra ordinem passim oberrat suum et vagatur:

iicit, εἰ μὲν εὔρε ταῦτα, ἐρήσομαι πῶς ἐχρήσατο τῷ εὐρεθέντι. Codices vero receptam lectionem seruant, nec res ipsa mutationem postulat.

ἢ πάλιν ἢ οὐ ἐκείνον διέρεσθαι.] Parum video quis locus sit τῷ ἢ οὐ ἐκείνον in hac re. Sed video Maximum scripsisse, πάλιν ἢ οὐ ἐκείνον (vel καὶ ἐκείνον) δεῖ εἶρεσθαι τυρ- sus iam istum quoque interrogare oportet. M.

κ ἄλλον ἄλλῃ διδάσκαλον ἀνερωτῶντες;] Ita codices, vulgo ἄλλῃ ἄλλον.

Sectio ς'.

λ Ἡ δὲ γὰρ ψυχῆς εὐρεσις, —

τί ἄλλο ἐστὶν ἢ δόξα] Vulgo, ἢ οὐ ψυχῆς εὐρεσις — τί δ' ἄλλο ἐστὶν ἢ δόξα, vnde Dan. Heinsius reponendum pronunciat [ἴδιον] γὰρ ψυχῆς εὐρεσις, etc. At vero Reg. et Harleian. repraesentant, Ἡ δὲ γὰρ ψυχῆς εὐρεσις quare nos τί ἄλλο, non τί δ' ἄλλο scribentes locum sanauimus. Quin et nostram lectionem Paccius in suo libro videtur reperisse.

μ καὶ [ταύτης] εἰκαζέ μοι τὸ γινόμενον στρατιώτῃ πλανωμένῳ] Iubet Heinsius vt cum Stephano scribatur, καὶ ταύτῃ εἰκαζέ μοι. Mf.

μενω. ἢ καθ' Ὀμηρον μάλλον, νύξ μὲν ἔσω καὶ ἡσυχία πολλή κατα τὸ στρατόπεδον, καὶ ὕπνος βαθύς τῶν ἄλλων ἀπάντων μεμμένων ἐξῆς.

Ἀλλ' ἐκ Ἀτρείδην Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν, ὕπνος ἔχενⁿ. ἀλλ' ἐπιῶν καὶ ἐξανιστὰς ἕκαστον καὶ συντάτων,

Ἴππῆας μὲν πρῶτα σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν,
Πεζῆς δ' ἐξόπιθεν σῆσεν πολέας τε καὶ ἐσθλὰς,
Ἔρκος ἔμεν πολέμοιο, κακὸς δ' ἐς μέσσον ἔλασσε
Τοιῆτον ἡγῶ καὶ περὶ τὴν ψυχὴν γίνεσθαι, νύκτα πολλήν, καὶ ὕπνον βαθύν τῶν τῆς ψυχῆς νοημάτων. τὸν

tur: aut potius, vt Homērum sequamur, fingamus noctem esse, quietemque in castris profundam, aliosque omnes ordine somno sepultos altissimo iacere;

At non Arriden pastorem Agamemnona gentis detineat, qui ordine omnes excitet, aciemque instruat,
equites et robora primum,

In medio iubeat timidas procedere turmas.

Tale quid existima et in animo fieri nostro, noctem videlicet, somnumque in ea, qui cogitationes eius opprimat, oboriri profun-

Mss. dant, καὶ ταύτης εἰκαζέ μοι τὸ λεγόμενον, unde lego περὶ ταύτης εἰκαζέ μοι τὸ [λεγόμενον] στρατιώτη πλανωμένω.

Ibid. εἰ δὲ βάλει, καὶ ταύτης εἰκαζέ μοι τὸ γινόμενον στρατιώτη etc.] Pro ταύτης Sverbanus et Heinsius legunt ταύτη. et pro γινόμενον Codd. habent λεγόμενον. recte omnes, modo ponas minimam distinctionem post λεγόμενον. sic XVII. 9. εἰ δὲ βάλει, τῆδε εἰκαζέ μοι τὸ λεγόμενον. haec est ipsa res: τῆδε enim est ταύτη, hoc modo, ἴσα. et sic paullo post, μάλλον δὲ ταύτη εἰκαζέτω. M.

ἢ ἄλλ' ἐκ Ἀτρείδην Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν, [ἕπνος] ἔχεν. Sic codices, et Homerus Iliad. κ. 3. Vulgo deest ὕπνος.

Ἴππῆας μὲν πρῶτα [σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν,
Πεζῆς δ' ἐξόπιθεν σῆσεν πολέας τε] καὶ ἐσθλὰς,
Ἔρκος ἔμεν πολέμοιο, κακὸς δ' ἐς μέσσον ἔλασσε.]

Vulgo desunt omnia, quae vnicinis expressi. Reg. autem et Harleian. eam dant lectionem, quam praestant Homeri codices. Iliad. δ' 297.

ο τὸν

δὲ λόγον αὐτὸν, τὸν στρατηγὸν ὄντα, ἢ βασιλέα, ἢ ὅ, τι περὶ ὀνομάζων χαίρει, ἐπιόντα τῶν ἑκαστον καὶ ἐπεγεύροντα καὶ συντάττοντα. Κάλει δὲ τὸν μὲν ὕπνον λήθην ρ, τὴν δὲ ἀνάσασιν αὐτῶν ἀνάμνησιν, μνήμην δὲ τὴν Φυλακὴν καὶ τὴν σωτηρίαν τῶν συνταχθέντων. Γίνεται δὲ ἡ ἀνάμνησις κατὰ βραχὺ, ἕτερον ἐξ ἑτέρου θηρεύσεως τῆς ψυχῆς, καὶ χειραγωγουμένης ὑπὸ τῆς παρόντος ἐπὶ τὸ μέλλον. ὁποῖον ἀμείλει περὶ τὰς τῶν δεῦρο πραγμάτων ἀναμνήσεις γίνεται.

ζ'. Ἄδει ὁ Δημόδοκος ἐν τῇ Φαιάκων δαιτὶ θ,

Νεῖκος Ὀδυσσεύος ἤ καὶ Πηλεΐδew Ἀχιλλῆος.

Ὀδυσσεὺς παρῶν, ἀκῶν τῆς ὥδης, γνωρίσας δακρύει. Ἄρ' ἔν' ἐκ εἰκός, ἐπιλαβομένης αὐτῷ τῆς ψυχῆς τοιαύ-

profundum; rationem autem imperatorem esse, aut regem, vel quodcunque eam appellare velis, qui singulos adeat, sopitos excitet, excitatos ordine disponat. Somnum ipsum obliuionem, excitationem e somno reminiscentiam voca, curam vero conseruationemque eorum, quos iam ordinauit ratio, memoriam. Excitatur autem paulatim reminiscentia, dum aliud ex alio inquirat anima, et a praesenti ad id, quod futurum est, quasi manu deducitur; videre etiam in actionibus humanis eiusmodi reminiscentias licet.

7. A Demodoco in Phaëacum conuiuio canitur,

Lis Laerziaden Pelidenque inter Achillem.

Adest Vlyffes, cantilenam audit, auditam agnoscit, lachrymasque effundit. Quis igitur dubitet, quin ab hoc tanquam principio

ὁ τὸν δὲ λόγον αὐτὸν, [τὸν] στρατηγὸν] Sic Reg. et Harleian. vulgo deest vox penultima.

ρ τὸν μὲν ὕπνον λήθην.] Vulgo τὸν μὲν ὕπνον [αὐτὸν] λήθην. Sed Reg. αὐτὸν non agnoscit, quapropter eam vocem sustuli.

Ibid. τὸν μὲν ὕπνον αὐτὸν, λήθην.] Conieceram αὐτῶν, scil. πραγμάτων, vt statim, τὴν δὲ ἀνάσασιν αὐτῶν. Sed video Reg.

omittere vocem αὐτὸν opinor ex Secunda Maximi Editione, cuius scripturam iste Codex praecipue sequitur. M.

Sectio ζ'.

θ ἐν τῇ Φαιάκων δαιτὶ] Sic Reg. vulgo ἐν τῇ [τῶν] Φαιάκων δαιτί.

γ Νεῖκος Ὀδυσσεύος] Odyff. 6. 75.

s γίγνε.

της ἀρχῆς, ἰδέυειν ἐπὶ τὰ ἐκεῖ ἔργα, καὶ τὸ μὲν σῶμα αὐτῷ συμπίνειν τοῖς φαίαιξιν, αὐτῷ μένον· τὴν δὲ ψυχὴν γίνεσθαι τῆς μνήμης ἐκεῖ ἐν Ἰλίῳ ἀναπεμπαζομένης ἕκασον ὧν εἶδε τέως, καὶ ἴσαν ἐπὶ πολλὰ τῶν ἑαυτῆς θεαμάτων, ἀπὸ μικρᾶς ἀρχῆς; Ἢδὴ τις καὶ λύραν ἰδῶν¹, ἐμνήσθη τῶν παιδικῶν τῶν χησαμένων τῇ λύρᾳ κῆφον γάρ τι χεῖμα ἀνάμνησις καὶ εὐκολον. Καὶ ὡσπερ τὰ εὐκίνητα τῶν σωμάτων τῷ χειρὶ προάγοντος δεῖται², καὶ παραλαβόντα τὴν ἐξ ἐκείνης ἀρχὴν

principio ad reliqua, quae ibi gesserat, eius abierit animus, corpusque vna cum Phaeacibus ibidem loci potauerit, pars altera in Ilio fuerit; dum singula, quae ibi viderat, memoria ruminat, infinitaque, quae ad tempus illud conspexerat, vno hoc admonitus, tanquam praesentia cernit iterum? Quid, quod saepe aliquis lyram cum videt, de amasio suo cogitat, qui tractavit eam? agilis namque et expedita est reminiscencia. Sicut enim ea, quae facile mouentur corpora, motum tamen impulsumque manus requirunt, a quo initium cum

semel

1 γίνεσθαι [τῆς μνήμης] ἐκεῖ ἐν Ἰλίῳ [ἀναπεμπαζομένης] ἕκασον] Vulgo γίνεσθαι ἐκεῖ ἐν Ἰλίῳ τῆς μνήμης ἀναπεμπαζομένης ἕκασον. Ordinem verborum, quem sequimur, exhibet Reg. At Harleian. loco ἀναπεμπαζομένης habet ἀναπλαζομένην. Locus est corruptus, sed qui facile restitui queat. Lege τὴν δὲ ψυχὴν γίνεσθαι [τῇ μνήμῃ] ἐκεῖ ἐν Ἰλίῳ [ἀναπεμπαζομένην] ἕκασον ὧν εἶδε τέως. Sic infra §. 8. Ἀναπεμπαζομένη τῇ μνήμῃ τὰ τῷ θεάματα.

Ibid. τὴν δὲ ψυχὴν γίνεσθαι τῆς μνήμης ἐκεῖ ἐν Ἰλίῳ ἀναπεμπαζομένης ἕκασον etc.] Durissimus est hic ordo verborum. in priori Edit. multo facilius erat, γίνεσθαι ἐκεῖ ἐν Ἰλίῳ, τῆς μνήμης

ἀναπεμπαζομένης etc. qui mihi aut restituendus videtur, aut pro γίνεσθαι vel γίνεσθαι legendum forte κινεῖσθαι. καὶ τὸ μὲν σῶμα αὐτῷ συμπίνειν τοῖς φαίαιξιν, αὐτῷ μένον, τὴν δὲ ψυχὴν κινεῖσθαι, τῆς μνήμης ἐκεῖ ἐν Ἰλίῳ ἀναπεμπαζομένης ἕκασον etc. ita κινεῖσθαι oppositum erit τῷ, αὐτῷ μένον. sic Arianus III. 24. τὰ μὲν ΜΕΝΕΙΝ ἘΝ Τῷ ἈΤΤῷ, τὰ δὲ ΚΙΝΕῖΣΘΑΙ. Quod vero Harleian. pro ἀναπεμπαζομένης habet ἀναπλαζομένην, id Duabus Maximi Editionibus imputo. M.

2 Ἢδὴ τις καὶ λύραν ἰδῶν,] Vide Platonis Phaedon. pag. 382. E.

3 καὶ τῷ [χειρὶ] προάγοντος δεῖται,] Vulgo τῷ χειραγωγῶντος προάγοντος

τος

Φυλάττει ἐπὶ πολὺ τὴν κίνησιν· ἔτω καὶ ὁ νῆς ἐπιλαβόμενος πρὸς μνήμην βραχείας ἀρχῆς, ἢ ἡ αἰσθησις αὐτῷ ὀρέγει, ἐπὶ πολλὰ χωρεῖ προῖων κατὰ ἀνάμνησιν. Ἐκαστον γὰρ οἶμαι τῶν ὄντων ἢ γεγυότων, οἷς ἡ ψυχὴ ἐνετυχεν, ἀκολυθίαν ἔχει^x, ἢ κατὰ χρόνον, ὡς ἐπὶ ἡμέρα νύξ, καὶ ἐπὶ νεότητι γῆρας, καὶ ἐπὶ χειμῶνι ἔαρ^γ ἢ κατὰ πάθος, ὡς κάλλιει ἔρως ἐπιγίγνεται, καὶ προσηλα-

femel acceperunt, diutissime eum conseruant; sic mens nostra, vt in memoriam redeat, exiguum naeta principium, quod a sensibus accipit, longe lateque plurima reminiscitur. Res enim singulae, siue praesentes eae, siue anteaetae sint, quas femel contemplatus est animus, aliquo inter se cohaerent modo; aut tempore, sicut noctem dies, iuuentutem senectus, ver aestas excipit; aut affectione, vt pulchritudinem amor, contume-

τος δεῖται, quod manifesto vitiosum. Reg. τῆ χειρὸς προάγοντος, nullo quidem sensu. Harleian. autem recte τῆ χειρὸς προάγοντος, quod recepi.

x Ἐκαστον γὰρ οἶμαι τῶν ὄντων ἢ γεγυότων, οἷς ἡ ψυχὴ ἐνετυχεν, ἀκολυθίαν [ἔχει.] Vulgo, Ἐκαστον γὰρ οἶμαι τῶν ὄντων ἢ [τῶν] γεγυότων, οἷς ἡ ψυχὴ ἐνετυχεν, ἀκολυθίαν [ἔχειν.] Nos codicum scripturam repraesentamus. Praeterea si retineas ἔχειν, soloeca fit oratio; sequitur enim ὡς ἐπὶ ἡμέρα [νύξ.]

Ibid. Ἐκαστον γὰρ οἶμαι, τῶν ὄντων etc.] Vide quam negligenter in hoc loco versati sunt Exscriptores harum Dissertationum. *Quinque Media* statuit Maximus per quae omnes Ideas quas habemus, connectimus, Χρόνον, Πάθος, Τύπον, Νέ-

μον, Δύναμιν. quando igitur, inquit, aliquid Sensibus nostris offertur, ii statim istud arripiunt, et tradunt Intellectui, qui traditum comparat cum caeteris quae reposita habebat; et examinat vtrum inter se conueniant et cohaereant Χρόνω, Φύσει, Νόμω, Τόπω, Τιμῇ, Δυνάμει. Iam *Sex* habes: et Πάθος, quod erat in priori catalogo, eiicitur, et in locum eius admittuntur φύσις et Τιμῇ. Quaenam haec Inconstantia et sui Oblitiō? Ne putes ita a Maximo relictum fuisse. sed haec non possunt restitui sine Mss. moneo tantum, pro νόμω legendum videri νομῆ, et supra pro νόμον, νομῆν, non νομὸν cum *Heinsio*: quia hac voce, *distributionis* significatu, (quem postulat loci sensus,) nunquam vtitur Maximus; ista, saepius. M.

γ φῆρι

κισμῶ ὀργῇ, καὶ ἡδονῇ εὐτυχίαις, καὶ λύπη συμφο-
ραῖς ἢ κατὰ τόπον,

Φᾶρίν τε, Σπάρτην τε, πολυτρήρωνά τε Θίσβην γ·
ἢ κατὰ νόμον ζ,

Βοιωτῶν ^α μὲν Πηνέλεως καὶ Λήϊτος ἦρχον,
Ἀρκεσίλαός τε, Προθοήνωρ τε, Κλόνιός τε·
ἢ κατὰ δύναμιν,

Ζεῦ πάτερ ^β, ἢ Αἴαντα λαχεῖν, ἢ Τυδέος υἱόν,
Ἡ αὐτὸν βασιλῆα πολυχρύσοιο Μυκῆνης.

ἢ. Ἄτε ἔν ἐν προθύροις τῆς ψυχῆς αἱ αἰσθήσεις ἰδρυ-
μένα, ἐπειδὴν τινος ἐφάψωνται ἀρχῆς, καὶ παρα-
δῶσι τῶ νῶ, ἐπιλαβόμενος ταύτης, διορᾷ τὰ λοιπὰ,
καὶ διεξέρεχεται ἐπὶ τὰ ἀκόλῃα, ἢ χρόνω, ἢ φύσει,

contumeliam ira, secundam fortunam gaudium, aduersam
moeror sequitur; aut loco, vt,

Pharínque, Spartamque, columbiferam quoque Thisben;
aut distributione,

*Boeotia dux Peneleos et Leitus heros,
Arcefilausque, Prothoenorque, Cloniusque s*
aut potentia,

*Iupiter, Aiacis da vel magni Diomedis,
Diuisis aut sortem regis prodire Mycenae.*

8. Sensus igitur, qui tanquam in vestibulo constituti sunt
animae, simulac rei alicuius arripuerint initium, mentique
tradiderint, mens vicissim haec arripit, reliquaue huius in-
tuetur beneficio; donec ea, quae vel temporis, vel naturae,
vel distributionis, vel loci, vel honoris, vel potentiae ratione
inter

γ Φᾶρίν τε, Σπάρτην τε, πολυ-
τρήρωνά τε Θίσβην.] Homerus
Iliad. β'. 582. habet.

Φᾶρίν τε Σπάρτην τε, πολυτρή-
ρωνά τε [Μέσσην.]
At v. 502.

Κώπας, Εὐτρεσίην τε, πολυτρήρωνά
τε [Θίσβην.]

Itaque cum postea μέσσην scri-

bere debuit, memoriae vitio
Θίσβην exarauit.

ζ κατὰ νόμον.] Heinsius scri-
bit κατὰ νόμον, quod et in sua
versione sequitur. Et infra
ἢ φύσει, ἢ νομῶ, ποῖ νόμῳ.

α Βοιωτῶν μὲν.] Iliad. β'. 494.

β Ζεῦ πάτερ.] Iliad. η'. 179.

Sectio

ἢ νόμῳ, ἢ τόπῳ, ἢ τιμῇ, ἢ δυνάμει. Ὡσπερ γὰρ ἐπὶ τῶν μακρῶν καὶ λεπτῶν δοράτων, ὁ τὸν εὐρακα κλονήσας παρέπεμψε τὴν κίνησιν διὰ παντὸς τῆς δόρατος^c μέχρι τῆς αἰχμῆς· καὶ ὥσπερ τῶν μακρῶν καὶ διατεταμένων κάλων ὁ διασεύσας τὴν ἀρχὴν, παραδίδωσι τὴν κίνησιν τῷ ὅλῳ, βαδίζουσαν ἐπὶ τὸ πέρας· ἔτω καὶ τῷ νῶ βραχείας ἀρχῆς δεῖ πρὸς ἔννοιαν τῶν πραγμάτων ὅλων. Ὁ μὲν δὲ εὐπεφυκῶς ἀνὴρ, καὶ πρὸς ἀρετὴν εὐδρομώτατος, αὐτὸς παρ' αὐτῆ^d τὴν ἀρχὴν λαβὼν, πορεύεται, καὶ ἐφοδεύει, καὶ ξυλλαμβάνει, καὶ ἀναπεμπάζεται τῇ μνήμῃ καὶ τῆ νῆ^e θεάματα· ὁ δὲ ἥττον δεινός, δεῖται τῆ Σωκράτους^e, αὐτῆ μὲν διδάσκοντος ἑδὲν, διερωτῶντος δὲ καὶ διαπυροφανομένης, ὁ δὲ ἀποκρίνεται τάληθῆ αὐτά. Τίς ἂν ἔν ἀποκρίνηται, ἀ μήπω οἶδε; πλὴν εἰ μὴ καὶ τὸν βαδίζοντα, χειρα-

inter se cohaerent, omnia simul percurrit. Sicut enim in longa aliqua tenuique hasta fieri videmus, ut extremam qui partem mouet, motum illum ad alterum usque finem per totam diffundat; aut in longo protensoque fune, primam qui partem quatit, totum necessario, eunte ad finem usque motu illo, mouet: ita exiguo tantum ad recordationem rei totius menti opus est initio. Iam praeclarae indolis homo, et ad virtutem natus, illud a se sumit initium, mox viam ingreditur, mentisque contemplationes tanquam itinere instituto petit, quas et assequitur, et recordatione voluit, ac memoria: at qui minus a natura consecutus est, Socrate opus habet, non qui doceat quicquam, sed tantum interroget, ac examinet; ipse enim, quae vera sunt, respondet. Quis autem respondebit, quae ignorat? nisi quis hominem existimet, qui manu deducitur

Sectio ζ'.

c ὁ τὸν εὐρακα [κλονήσας] παρέπεμψε τὴν κίνησιν [διὰ] παντὸς τῆς δόρατος] Vulgo [κινήσας] παρέπεμψε τὴν κίνησιν [κατὰ] παντὸς τῆς δόρατος. Nos Mss. Reg. sequimur, cum quo facit et Har-

leian. nisi quod in eo κλονήσας pro varia sit lectione.

d αὐτὸς παρ' αὐτῆ] Sic Mss. vulgo αὐτὸς τε παρ' αὐτῆ

e δεῖται [τῆ] Σωκράτους.] Ita Reg. vulgo deest articulus.

Sectio

γωγῶντος ἑτέρου, φήσει τις μὴ βαδίζειν αὐτόν. τί τοίνυν διαφέρει ο χειραγωγῶν τῷ ἀνερωτῶντος, καὶ τί διαφέρει ὁ βαδίζων τῷ ἀποκρινομένῳ; ὁ μὲν γὰρ ἑαυτῷ παρέχει τὴν ἐνέργειαν, ὁ δὲ ἐκείνῳ τὴν ἀσφάλειαν. Ἄλλ' ἔτε ὁ χειραγωγούμενος μανθάνει βαδίζειν, ἔτε ὁ ἀνερωτῶμενος ἀποκρίνεσθαι μανθάνει. ἀλλ' ἑκάτερος, ὁ μὲν βαδίζει, δύναται γὰρ. ὁ δὲ ἀποκρίνεται, οἶδε γὰρ. Ξυνεπιλαμβάνουσι δὲ πρὸς ἀσφάλειαν ἑκατέρῳ ἑκάτερος.

θ'. Σῶμα μὲν βαδιστικὸν τῇ φύσει, ψυχὴ δὲ λογιστικὴ τῇ φύσει. εἰ δ' ἔστιν ἀθάνατος, ὥσπερ ἔστιν, ἀνάγκη πρὸς αὐτῇ τῷτο ἐξ αἰδῆς ἐνεῖναι ε, τὰς νοήσεις τε καὶ ἐπισήμας τῶν πραγμάτων. Ἄτε δὲ, οἶμαι, διττῷ βίῳ ἡ ψυχὴ συνεχομένη, τῷ μὲν καθαρῷ καὶ διαυγῆι, καὶ ὑπὸ μηδεμιᾶς συμφορᾶς ἐνοχλημένῳ, τῷ δὲ

deducitur dum incedit, non incedere. Quid autem inter eum interest, qui manu ducit, et qui interrogat; aut eum, qui incedit, et qui respondet? alter enim a se actionem habet, alter confirmat illam et regit. Sed neque ille qui manuducitur, discit incedere; neque qui interrogatur, discit respondere: et tamen vterque, alter quidem incedit, potest enim; alter respondet, novit enim; vterque autem vtrumque confirmat, et iuvat.

9. Corpus enim a natura habet, quod incedit, quod ratiocinetur, animus; qui si aeternus est, ut est reuera, necesse est ab aeterno intellectus illi rerum inesse et scientias. Cum vero duplici vita fruatur anima, altera pura clarissima, nullis exercitata calamitatibus; altera turbida, concitata, diuersisque

Sectio θ'.

f Σῶμα μὲν βαδιστικὸν τῇ φύσει, ψυχὴ δὲ λογιστικὴ τῇ φύσει.] Henr. Stephanus ingenio suo nimis indulgit, cum rescribebat, Σῶμα μὲν βαδιστικὸν τῇ [ψυχῇ,] ψυχὴ δὲ λογιστικὴ τῇ [βαδίσει.] Omnino

Tom. I.

recta videtur ea lectio, quam codices exhibent.

g τῷτο ἐξ αἰδῆς ἐνεῖναι,] τῷτο, id est, τὰς νοήσεις τε καὶ ἐπισήμας τῶν πραγμάτων, prout statim explicat. scribendum igitur potius videretur ταῦτα. M.

V

b ἕπερ

θολερῶ, καὶ τεταραγμένῳ, καὶ ἐν παντοίαις τύχαις
 Φυρομένῳ· ἐνταῦθα μὲν ἀσαφείας ἐμπέπλησαι, καὶ
 καρηβαρεῖ, αὐτὸ ἐκεῖνο τὸ τῶν μεθύοντων πάθος.
 Τύτοις γάρ πρὸς φλεγμαίνουσα ἡ ψυχὴ ὑπὸ τῆς ἀνέδου
 πότρου, ἐγγύτατα μὲν τείνει μανίας· ἤδη δὲ πρὸς ἀνακα-
 λείτῃ αὐτὴν, καὶ ἔτε ἀκριβῶς σφάλλεται, ἔτε σα-
 φῶς λογίζεται, ἀλλ' ἐν μεθορίῳ μένει ἀγνοίας καὶ λυ-
 γισμοῦ. Ἐπειδὴ δὲ ἀπαλλαγῇ ἡ ψυχὴ ἐνθένδε ἐκείσε,
 ὡσπερ ἐκ τῆς Κιμμερίων γῆς ἐπὶ λαμπρὸν αἰθέρα ἐξελ-
 θῆσα, ἐλευθέρα μὲν γενομένη σαρκῶν, ἐλευθέρα δὲ
 ἐπιθυμιῶν, ἐλευθέρα νόσων, ἐλευθέρα συμφορῶν·
 τότε διορατὴ καὶ λογίζεται τάληθῆ αὐτὰ, θεοῖς καὶ
 θεῶν παισὶ συγγιγνομένη ὑπὲρ ἄκραν τὴν ἕραν
 ἀψίδα^h, συμπεριπολῆσα καὶ συντεταγμένη στρατῶν
 θεῶν ὑπὸ ἡγεμόνι καὶ στρατηγῷ τῷ Διὶ· καὶ μέμνηται
 μὲν ἀληθῶς τότε, ἀναμιμνήσκειται δὲ νῦν ἐκείνων· καὶ
 θαρσεῖ μὲν τότε, σφάλλεται δὲ νῦν. Ἡ δὲ ἐρρωμένη

fisque fortunae intricata casibus: hic dum versatur, obscuri-
 tate plurima perfusa est et caligine, et, quod temulenti so-
 lent, capitis vertigine laborat. Inter haec non secus quam
 immodica vini ingurgitatione exaestuans, non longe abest ab
 insania; nisi quod interdum se colligit, ut neque plane vacil-
 let, neque omnino sincera utatur ratione, sed in ignorantiae
 rationisque sedeat confinio. Postquam vero hinc illuc tan-
 quam e Cimmericorum terra se subduxerit, claroque frui coe-
 perit aethere, nec amplius cum corpore, morbisue, aut vllis
 luctatur calamitatibus; dum demum veritatem ipsam perspicit,
 puraque ratione assequitur; tum in Deorum, Deorumque
 filiorum, recepta consortium supra summos coeli cum iis va-
 gatur fornices, diuinaeque aciei adscribitur, cui imperator
 praeest, ac dux Iupiter; tunc integra utitur memoria, nunc
 tantum reminiscitur; tunc confidit sibi, nunc errat tantum.

Praecla-

^h ὑπὲρ ἄκραν [τὴν] ἕραν ἀψίδα,] Ita codices, vulgo ὑπὲρ ἄκραν
 [τῆ] ἕραν ἀψίδα.

i. Μνημο.

ψυχῇ, καὶ χρεσῶ δαίμονι συγκεκληρωμένη, κἀνταῦθα ἀντεχει τῷ μυκηθμῷ, καὶ κατὰ δύναμιν ἀπαλλάττεισα αὐτὴν τῆς πρὸς τὸ σῶμα ἐμιλίας, τὴν μνήμην ἐγείρει ἐκείνων τῶν θεαμάτων, καὶ ἐκείνων τῶν ἀκυσμάτων. Τὸτο ἄρα καὶ οἱ ποιηταὶ τὴν Μνημοσύνην αἰνίττονται μυσῶν μητέραⁱ, μῦσας μὲν τὰς ἐπισημίας ὀνομάζοντες, ἠγάθειον χορὸν, καὶ ἔργον Διὸς^k ὑπο Μνημοσύνης καὶ γεννωμένας καὶ συνταττομένας. Θεραπεύωμεν τὰς μούσας, θεραπεύωμεν τὴν Μνημοσύνην.

Praeclarus nihilominus animus, et qui corporis sui hospitem bonum nactus est Deum, etiam hic a tumultu se vindicat; relictoque quantum in se est corporis confortio, quae vel vidit ibi, vel audiuit, ruminat memoria. Nec aliud est cur Mnemosynen Musarum matrem esse tradant poetarum tabulae; nihil enim aliud Musae sunt illis, quam scientia, chorus videlicet diuinus, opusque Iouis, quas producit, ordinatque Mnemosyne. Colamus Musas, colamus Mnemosynen.

DISSERT.

ⁱ Μνημοσύνην αἰνίττονται μυσῶν μητέρα,] Plutarchus Περὶ Παιδαγ. p. 9. D. Μητέρα τῶν μυσῶν ἐμυθολογησαν εἶναι τὴν Μνημοσύνην, αἰνιττόμενοι γὰρ παραδηλῶντες ἕτως ἕδεν γεννᾶν καὶ τρεφεῖν, ὡς ἡ μνήμη πέφυκε. Hinc μνήμην Μυσομήτορα vocavit Aeschylus Prom. Vinct. v. 460. Vide cl. Clericum ad Hesiodi Theogon. v. 52.

^k ἔργον Διὸς,] Heinsius emendat ἔργουον Διός. Sed tali mutatione nihil opus, nam *liberi* parentum *opera* non raro dicuntur. Vide Pedonem Albi-

nouanum Eleg. 7. 39. III. 6. Similiter Aristoteles Rhet. lib. I. cap. XI. 38. ait homines esse φιλοτέκνας, αὐτῶν γὰρ [ἔργα] τὰ τέκνα. Idem lib. II. cap. XXIV. 19. τὸ δαιμόνιον ἕδεν ἐστίν, ἀλλ' ἡ θεός, ἡ θεῶν [ἔργον.] Hoc lib. III. cap. XVIII. 2. sic effert, οἱ δαίμονες ἡ θεῶν [παῖδες,] ἡ θεῶν τι, ut *παῖς* et *ἔργον* hac in re synonyma sint vocabula. Hinc *ποιεῖν υἱόν* vel *παῖδας* adhibetur de patre Clementin. Hom. IX. 3. et apud Iosephum Antiq. Iud. lib. VII. cap. III. 3.